

مکتبہ عالیہ دارالعلوم

۱۸ نجفی سنہ

جزء، عدد : ۸۴

سنہ ۱۳۱۶

ادبای قسطنیونی

سلج ذی الحجه تاريخيله نشر اولنان هفتهك . معلوماتده قسطنیونیدن کوندرلمش
بر مکتوب کورلدی :

برقرآنخانهده برقاج احباب اوتورمش ؛ تقویم ابوالضیائی کوزدن کچوربورمش ،
ایچلرندن بری ، مکتوبك افاده سنجه (دولتر صحیفه سنده) یعنی اسمائی حکمداران
صره سنده « قارل اول » « نیقولای ثانی » « آلکساندر اول » ترکیلرینی اوقومش .
مکتوبی یازان افندی ده « مطبعة ابوالضیاده اولان بؤگی یا ککشلقلر تأسفی موجبدر »
دیمش . حضاردن بری ده : « مطبعة ابوالضیا یا ککشل ترکیلر قوللانمز . » جوابی
ورمش . مخالف افندی ، یعنی صاحب مکتوب ادعاسنده اصرار ایله برابر مدعائی-
ده قواعد عثمانیه ایله اثبات ایلش (۱) . فقط عنادجی ذات ، یعنی مطبعة ابوالضیائی
الزام ایدن افندی بؤاثباتی قبول ایتمیوب رد ایلش وگویا « نیقولای ثانیك »
نهایتده کی « ی » صریحه در ؛ دیمش . صاحب مکتوب ایسه یانك صورت ورودینی
(زعمجه) آکلاتدینی حالدہ عناد ایدن ذات قبول ایتماش . بؤسفرده « نیقولای ثانی
غلط مشهوردر » تأویله قالمش . صاحب مکتوب ایله هم رأی بولانلر بؤنی هیچ
قبول ایلیدرک « بؤهیچ اولمز چونکه ایکنجی نیقولا دیمکده برصعوبت یوقدر » دیمش .
و نهایت بریکی ذاتلرده « مادام که ابوالضیا توفیق بکك تقویمی در ؛ طوغریدر » قولنی
دلیل صحت اقله درق آیان ایتمش .

صاحب مکتوب ، خلاصه ایستدیگمز شو حکایه نی یازدقدن صکره « دیمك که موافق
وغیر موافق نه اولورسه اولسون بیوکارك سوزیدر دیمك قبول ایده جگر » استفهام
استغرابکارانه سنی سرد ایله برابر ، بؤمسئله مشکله نك حتی ایچون معلوماتك ،

معلومات قواعد شناسانه سنه مراجعتہ قرار ویرمش . معلومات ده مکتوبی درج ایدرک اوبابده کی حکمنی وجه آتی اوزره ذیل ایتمش :

« ایکنجی نیقولا » دینلگی کی « نیقولای ثانی » ده دینله بیلور . برده بوترکیب غلط مشهور اوله مز . ترکیب ایسه اصول فارسی اوزره یابلمشدر . نیقولا کله سنک آخرنده کی الف ، کسره وصفینک اثباتنه مانع اولدیغندن همزه یه بدل کتورلمشدر . (کیم کتورلمش ، الف افیدی ؟) طبیعی ایکنجی نیقولا دینک بطوریرکن نیقولای ثانی استعمال عبندر »

*

آفرین ! ایشته بؤیله اولمی . کلامک خیرلوسی بؤوجهله هم قلیل و همد ذی دلیل بولثانی در . نه چاره که بؤرأی مختصردن ادبای قسطموننی هیچ برشی استفهام ایدمه یه جکلر در . اگر صاحب مکتوب تنزلاً مطبوعه ابوالضیادن استیضاح مسئله ایلمش اولسه ایدی ، آنگا شو بولده ایضاحاتده بؤلنورده دیر ایدک که :

اولا ، اعلامده عربیلمک و اعجمیلمک معتبر دکلدر .
ثانیاً ، عربیده (نیقولا) کلهسی « نیقولا الثانی » و « نیقولا الثالث » صور .
تلرینه کیره بیلور .

ثالثاً ، فارسی به نقلنده ، که ، ضافک آخرنده الف بؤلنورسه بریا زیاده قلمحق اولسانک قانون اضافتی احکامندندر ؛ (نیقولای ثانی) (نیقولای ثالث) دینور .

رابعاً ، (قاتل اول) (آکساندر اول) ترکیبلی ترکیب توصیفی در . بوترکیبه موصوفک صفته اضافتی قبلندن اولقی اوزره ترکیب اضافی دخی دینور . بناء علیه ترکیبات اضافیده جاری اولان قواعد بؤگی تراکیب وصفیده دخی جاریدر . شو حالده حروف املادن الف ، یاخود واو ایله نهایتنان کله لری مضاف قیلدیفمز زمان حصول آهنگ ایچون فارسیده اولدیغنی کی بریا علاوه ایدرز : شفای عاجل ، دوا مؤثر ، جستجوی حق . عدوی اکبر کی . اگر مضاف قیلدیفمز کله یا ایله نهایتنان کله لردن ایسه اوقووقت همزه کتوریرز . یاخود یانی تشدید ایدرز . یهودی معهود ، سخی مشهور کی . اگر کله ننگ نهایتنده کی الف ، الف ممدوده دن ایسه

اضافت حالده یا کتورلدیگی کبی همزه نك ابقاسی دخی جائزدر : علماء کرام ، فضلی زمان ، ادبای قسطنی کبی . اگر حروف ساکنه دن بریله نهایتلش ایسه او حرفی مکسور قیلاز : کف ید ، قطع لسان ، رد باطل ، اثبات حق کبی .

اعلامده عربیلکه ، اعجمیلکه اعتبار ایدلدیگی سوبله مش ایدک . اگر ایدلش اولسه ایدی اسلاف ادبا « زیج اولغ نك » « تیمور کرکانی » « غزای الب ارسلان » « آل سلجوق » « فتح سواستوبول » کبی ترکیاتی قوللانغز دی .

بوصورت آلتی یوز سنه دن بروسالانغزده جاری و معتبر ایکن معلوماتك « ایکنجی نیقولاً طوریرکن نیقولای ثانی دیمك عبندر » دیمسی اصل عبندرکه بو حکمده کی سندی اولسه اولسه (نقل عن نیقولاً) قیلندندر .

مطبعة ابو الضیائك صاحبی که ، تقویم ابو الضیائك ده کاتبی در . « بن یازدیغه خطا ایتم کبی برخطاده بولنقدن الله صغور » فقط یازدیغنی بیلور . نه کیم بیلدیگی ده ایستدیگی کبی یازار . بیلدیگی ایسه هیچ بروقت اوکر نمدن اجتناب ایتمز . شو قدر وارکه لسانك بؤکی مبادی تحصیله عائد قواعدنی او نر نك جانغنی چوقدن کچورمش و شمعی صره - و قتيله اوکر ندیکنی - محتاج اولاندله اوکر نك کلمشدر .

حاشیه

قسطنی لفظی الینوز لساندن گلدیگی بؤافندی به مجهول اولسه ده عربی و یا فارسی اولدیغنی معلوم اولمق لازم گلور . و شبهه ایتمز که قسطنی معمولاتندن اولان صاری هام طاسلرنده محکوك اوله رق قسطنی نیلی شاعر زینه عطف اولان « دیار قسطنونیده چیقان رعنا متاعدر بو » مصرعی بورالردن زیاده اورالرده متداول و مشهور اولسه گر کدر . شو حالده بؤکاتب افدینك صاحبه عرفان بر وطندانی اولان مشارالها دخی اقتضا ایدرسه برکله اجنبیه ایله وصف ترکیبی یابه . بیلورمش . نه کیم بزده مشارالها به اقتفاء مقاله مزه (ادبای قسطنی) ترکیبی سرنامه اتخاذا ایدک .